

Hekabe, det faldne Trojas dronning

OPSUMMERING: Jeg er dronning Hekabe, midtpunktet. Jeg tager mig af mit folk. Jeg er fornuftens lidenskabelige, hårdt prøvede stemme. Jer ER Troja.

Jeg har levet et langt og lykkeligt liv som dronning af Troja og født mange små prinser og prinsesser – nu har jeg blot to døtre tilbage som grækerne ikke har dræbt. Skønt vi kun er kvinder og børn tilbage nu er jeg stadig de tilfangetagnes dronning og fører an i sorg og trøst, indtil grækerne fordeler rovet og mit folk bliver spredt for alle vinde. Alt gør ondt nu. At sove på jorden får mine gamle lemmer og hoved til at værke, så meget desto mere som jeg har levet med kongelige senge. Forude venter en gammel slaves liv – mere smerte.

DE DØDE:

Kong **Priamos**, en værdig konge, en god mand og far til mine mange børn – grækerne slagtede den stakkels olding.

Prins **Hektor**, min yndlings-søn og Trojas stærkeste helt, men dog både kærlig og pligtopfyldende – havde han blot været en smule mindre modig, kunne han have undgået Achilleus' lanse.

Prins **Paris**, hverken stærk eller viis, men så livlig – skønt han forårsagede krigen ved at forføre Helena, kan jeg ikke få mig selv til at hade min smukkeste søn, nu da også han er faldet for grækernes vold.

Achilleus, grækernes stærkeste helt. Han dræbte Hektor og lemlæstede skammeligt hans lig. Paris dræbte Achilleus æreløst med en forgiftet pil. Alt ved Achilleus er ild og had, selv i døden.

DE LEVENDE: * er spilpersoner

Andromache* er Hektors enken, en smuk, god og stolt kvinde. Hun skulle have været min efterfølger som dronning. Jeg har stadig for vane at behandle hende som efterfølger, skønt jeg er Trojas sidste dronning.

Astyanax er Hektor og Andromaches lille søn, mit barnebarn. Han er Trojas arving og håb om en fremtid.

Helena*, grækeren Helena, prins Paris' enke, så smuk og så beregnende. Hendes affære med Paris udløste krigen. Forhåbentlig vil hendes ægtemand, den græske kong Menelaos af Sparta, straffe hende med lemlæstelse og død for at have forrådt ham.

Kassandra og **Polyxena**, mine døtre. Kassandra er gal og har viet sit liv til guderne. Grækeren Aias voldtog hende ved det alter hvor hun havde søgt tilflugt; hun er besværligt selskab men netop derfor har hun så meget desto mere brug for beskyttelse. Polyxena er en ung pige, smuk, pligtopfyldende og den perfekte prinsesse – måske kunne hun vinde en græsk konges hjerte? Polyxena er i den græske lejr for at opvarte kongerne, Kassandra ligger i afmagt.

Dexia* og **Aristera***, de to søstre er mine trofaste tjenere, støtter og ammer. Hvor Dexia ser tilbage til de gode, gamle dage ser Aristera frem og lægger planer. Dexia blev enke for mange år siden mens Aristera mistede mand og barn for nylig. De er mine hjælpere, og de har har meget brug for mig. Dexia ammer Astyanax.

COPING: Du kæmper for at finde mening i tingene for at sætte ord på håbet så kvinderne kan se en mening med at leve videre. Du håndterer din smerte ved først at jamre den ud og dernæst tage dig af de andre kvinders fortvivlelse ved at lede dem i at tale sig vej tilbage til håb og mening. Retorik og lederskab er din måde at håndtere svære tider.

FUNKTIONER: Du er *altid på scenen når kvinderne modtager nyheder*. Du fører an i sorgens skrig og fører og fordeler ordet når kvinderne taler som gruppe. Det er din pligt at lede vejen til den næste fase. Du er fællesskabets stemme.

Efter nyhederne, tidligt i sorgen, skal du sige (eller skribe) klart og tydeligt hvad problemet er, og hvorfor det er frygteligt.

Hvis ingen andre træder frem for at ødelægge en værdi, skal du gøre det før I kommer for langt ind i copingen. Du er ikke forpligtet til at vente på andre.

Når I har trøstet og håbet, skal du opsummere og sige klart og tydeligt hvad I er nået frem til, og forbinde en eller flere af de overlevende værdier med jeres situation.

Andromache, helten Hektors enke

OPSUMMERING: Jeg var en god hustru for Hektor, Trojas arving og stærkeste helt. Jeg blev beundret som den perfekte hustru og mor, og jeg var stolt af det.

Jeg har ikke meget tilbage nu da min by er faldet, men jeg har stadig mig selv. Hverken hustru længere eller kommende dronning, men jeg er stadig en god mor for min lille søn Astyanax, en god svigerdatter for dronning Hekabe og en god veninde for Dexia og Aristera. Dette kan de ikke tage fra mig!

DE DØDE:

Hektor! Min stærke, kærlige husbond Hektor, Trojas tronarving og stærkeste helt. Skønt Paris og Helena var det kønneste par, var vi det bedste. Jeg kan se Hektors blod i lille Astyanax.

Kong **Priamos** var allerede før sin død krumbøjet under vægten af krigen – det er en grusom ting at begrave sine børn, og vi græd sammen til Hektors begravelse.

Prins **Paris**, den forkælede laps som bragte ulykke over os alle ved at bringe Helena til Troja. Men alle elsker hans minde så højt at jeg ikke kan tillade mig at skrigte forbandelser af hans skygge.

Achilleus, grækernes stærkeste helt. Han dræbte Hektor og lemlæstede skammeligt hans lig. Paris dræbte Achilleus æreløst med en forgiftet pil. Hvis blot min Hektor havde været så stærk som den galning Achilleus!

DE LEVENDE: * er spilpersoner

Astyanax, min kære lille søn, min lille Hektor! Jeg skal nok finde en måde at være en god mor for dig.

Hekabe*, min svigermor, den stolte, faldne Trojas stolte, stærke gamle dronning. Stakkels hende!

Helena*, grækeren Helena, prins Paris' enke, så smuk og så beregnende. Hendes affære med Paris udløste krigen. Forhåbentlig vil hendes ægtemand, den græske kong Menelaos af Sparta, straffe hende med lemlæstelse og død for at have forrådt ham.

Kassandra og **Polyxena**, døtre af Priamos og Hekabe. Kassandra er gal og har viet sit liv til guderne. Grækeren Aias voldtog hende ved det alter hvor hun havde søgt tilflugt; hun er besværligt selskab men netop derfor har hun så meget desto mere brug for beskyttelse. Polyxena er en ung pige, smuk, pligttopfyldende og den perfekte prinsesse – måske kunne hun vinde en græsk konges hjerte? Polyxena er i den græske lejr for at opvarte kongerne, Kassandra ligger i afmagt.

Dexia* & **Aristera***, søstre og tro tjenerinder. Hvor Dexia ser tilbage til de gode, gamle dage ser Aristera frem og lægger planer. Dexia blev enke for mange år siden mens Aristera mistede mand og barn for nylig. De er mine venner, og de har virkelig brug for mig. Dexia ammer Astyanax.

COPING: Støt dig til Hekabe for at finde håb og mening i tingene, og klyng dig til de måder, hvorpå du er et godt menneske. Kæmp for at være stolt af dig selv. Fortvivl og lad andre hjælpe dig, og hjælp andre når de fortvivler.

FUNKTIONER: Hvis nogen ikke er en del af samtalen, så find et stille øjeblik og spørg hvordan de har det. Du er Astyanax' mor, men andre har lov til at hjælpe hvis du ikke hader dem. Tal til dit barn når du tænker højt.

Dexia, kongelig amme og tjenerinde

OPSUMMERING: Jeg er kongelig tjenerinde og en moden kvinde. Jeg er konservativ – jeg søger i de gamle skikke og de gode tider efter måder at holde fast på den smule vi har. Jeg hjælper de som fortjener min hjælp mest.

Krigens udbrud for mange år siden gjorde mig til enke, og en feber tog min spæde datter ikke længe efter. Siden da har jeg givet mælk og omsorg til hoffets småbørn, og hjulpet dronningen og de fine damer. Jeg troede at jeg havde mistet alt, men fandt ud af at der stadig var brug for mig. Jeg har mig selv, mit hof og min tro på pligt, tjeneste, anstændighed og forfædrenes dyder. Jeg kan stadig være til tjeneste.

DE DØDE:

Priamos var en værdig konge af Troja, og det var skammeligt hvordan den gode, gamle mand blev slagtet af de brutale, respektløse grækere.

Prins **Hektor**, Andromaches mand, var Trojas stærkeste og bedste helt. Som en af de glørværdige forfædre kommet igen. Nu er han død og der er ingen som han, mindst af alle de græske sejrherre.

Prins **Paris** var svag. Og smuk, jovist, men ingen mand burde gå så meget op i sig selv. Han nedkaldte krigen over os ved at forføre Helena. Kun kærlighed og respekt for hans mor, dronning Hekabe, afholder mig fra at sige min ærlige mening om ham! For Hekabe elskede ham højt.

Achilleus, grækernes stærkeste helt. Han dræbte Hektor og lemlæstede skammeligt hans lig. Paris dræbte Achilleus på æreløs vis med en forgiftet pil.

DE LEVENDE: * er spilpersoner

Hekabe*, min dronning. Stakkels gamle kone, og alligevel er hun stadig dronning til fingerspidserne. Hun fortjener al min støtte og kærlighed, og hvis der er en vej, viser hun den.

Aristera* er min søster, og kongelig tjenerinde som jeg. Hun har for nylig mistet mand og barn til krigen, men tager modgangen pænt. Hun og jeg er uadskillelige, skønt vi er som nat og dag. Hun har ikke ordentlig respekt for de gamle dyder, og hun lægger altid geskæftige fremtidsplaner for sig selv og ikke mindst alle andre, men jeg elsker hende alligevel.

Andromache*, Hektors enke. Hun er en smuk og god kvinde, et billede på den dydige hustru, og en god veninde tillige. Jeg ved ikke hvad vi skulle stille op uden hende.

Astyanax, Hektor og Andromaches lille søn, som jeg stadig ammer. Ingen her er så vigtig som Astyanax.

Helena*, grækeren Helena, prins Paris' enke, så smuk og så beregnende. Hendes affære med Paris udløste krigen. Forhåbentlig vil hendes ægtemand, den græske kong Menelaos af Sparta, straffe hende med lemlæstelse og død for at have forrådt ham.

Kassandra og **Polyxena**, døtre af Priamos og Hekabe. Kassandra er gal og har viet sit liv til guderne. Grækeren Aias voldtog hende ved det alter hvor hun havde søgt tilflugt; hun er besværligt selskab men for sin helligheds skyld fortjener hun beskyttelse så meget desto mere. Polyxena er en ung pige, smuk, pligtopfyldende og den perfekte prinsesse – måske kunne hun vinde en græsk konges hjerte? Polyxena er i den græske lejr for at opvarte kongerne, Kassandra ligger i afmagt.

COPING: Hold fast i idéen om de gode, gamle dage og de gamle dyder. Klag over verdens tilstand nutildags – og gør det ærligt og dybfølt. Søg efter måder at være moralsk anstændig, for så vidt det giver mening.

FUNKTIONER: Tag dig af folk omkring dig, specielt de som fortjener din omsorg. Hjælp Andromache med at passe lille Astyanax, og tal til ham. Søg lederskab og mening hos Hekabe.

Aristera, kongelig tjenerinde

OPSUMMERING: Jeg er kongelig tjenerinde og en moden kvinde. Jeg tror ikke på nostalgi, jeg tror på hvad vi kan få ud af vores liv nu og her, med åbne øjne. Selv hvis mine øjne ser ret skrækkelige ting lige nu. Jeg hjælper hvor jeg kan, og jeg hjælper de som har mest brug for mig.

For nylig har jeg mistet min mand og min søn til krigens vold da alle Trojas mænd blev slagtet. Denne tåbelige, tåbelige krig udkæmpet af tåbelige folk som troede på hæder og ære. I modsætning til mange andre så jeg ulykken komme, for krigen gik ikke godt efter Hektors død, men at miste mand og barn var stadig et hårdt slag. Jeg vil dog ikke lade det knække mig, og skønt jeg sørger er fremtiden vigtigere. Der er stadig folk som er i live og har brug for mig – som grædekone og til trøst, om ikke andet. Og til at minde dem om at der *er* en fremtid, som de bør forberede sig på og lægge planer for.

DE DØDE:

Kong Priamos, stakkels gamle mand. Han lod sig fange af politik og ære, og forhindrede ikke krigen i at gå sin gang. Jeg tier om hans tåbelighed af kærlighed til dronning Hekabe, som lever og sørger.

Prins Hektor, den store helt. Trojas håb blegnede med hans død. En god mand, kærlig husbond for Andromache og far for lille Astyanax, men det er hans slags som bragte ulykken over os. Men igen, jeg må tage hensyn til Andromache når det kommer til Hektors minde.

Prins Paris var med til at udløse krigen ved at forføre dronning Helena af Sparta, men Paris var ikke så uduelig som alle gjorde ham til – han dræbte Achilleus, grækernes stærkeste helt, med en forgiftet pil. Alle fordømmer det, men hvad skulle Paris gøre når selv Hektor ikke kunne fælde Achilleus på ærefuld vis? Og så var Paris ikke kun uforligneligt smuk, men også venlig og charmerende.

Achilleus, grækernes stærkeste helt. Han dræbte Hektor og lemlæstede skammeligt hans lig. Alt ved Achilleus er ild og had, selv i døden. Den perfekte helt.

Husbond og søn. Det gør næsten for ondt at tænke på dem, et frisk sår.

DE LEVENDE: * er spilpersoner

Hekabe*, den faldne dronning, mor til så mange af de børn som jeg har passet. Så stærk og stolt i en situation hvor stolthed ikke er nogen fordel. Stakkels gamle kvindel!

Dexia*, min søster, kongelig tjenerinde som jeg selv. Enke siden krigens start for mange år siden, men har ammet andres børn lige siden. Hun og jeg er uadskillelige skønt vi er som nat og dag. Dexia tror på ære og de gode, gamle dage. Kære, kære nostalgiske fjols som jeg elsker så højt!

Andromache*, den perfekte hustru, Hektors enke. Hun er den slags som driver deres sønner og ægtemænd frem til ærens mark – men også en gavmild kvinde i sorg og frygt, en god ven, og mor til lille Astyanax.

Astyanax, søn af Andromache og Hektor. Sød lille dreng som jeg hjælper med at passe, og som næres ved min søster Dexias bryst. På én eller anden måde må vi sammen skabe en fremtid for ham!

Helena*, grækeren Helena, prins Paris' enke. Jovist, hun er en manipulerende tøjte, men det passer ikke at alle verdens onder er hendes skyld – krigen er større end det. Og så var hun og Paris det yndigste par nogensinde.

Kassandra og **Polyxena**, døtre af Priamos og Hekabe, jeg har ammet dem begge ved mit bryst. Kassandra er gal og har viet sit liv til guderne. Grækeren Aias voldtog hende ved det alter hvor hun havde søgt tilflugt; hun er besværligt selskab men har netop derfor så meget desto mere brug for min beskyttelse. Polyxena er en ung pige, smuk, pligttopfyldende og den perfekte prinsesse – måske kunne hun vinde en græsk konges hjerte? Polyxena er i den græske lejr for at opvarte kongerne, Kassandra ligger i afmagt.

COPING: Du håber indædt på en fremtid for dig selv og dine venner og kære, en fremtid som på én eller anden måde er værd at leve i. Du lægger konkrete planer, for dig selv og på andres vejne, for at livet skal gå videre så godt som det nu er muligt. Og du føler smerten skarpt, hvis dine planer forliser. Hvis nogen lider i tavshed, hjælper du dem – du tager dig af dine folk, høje som lave.

FUNKTIONER: Tag dig af folk omkring dig, specielt de som virkelig har brug for dig. Hjælp Hekabe, din dronning. Tal med Astyanax, skønt han blot er et lille barn.

Helena, smukkeste og mest forhad

OPSUMMERING: Jeg er den smukkeste kvinde i verden. Det er ikke pral, blot en kendsgerning. Alle holder mig ansvarlig for krigen fordi den kække prins Paris forførte mig. Men det var skæbnens og gudernes vilje, ikke min!

Jeg er en snu, veltalende og viljestærk overlever. Jeg er i uskyldig i al den død og ødelæggelse, og villig til at sige og gøre hvadsomhelst for at ikke at ende i trælddom eller døden som de trojanske kvinder. Dronning Hekabe hader mig, så i det åbne lægger alle de trojanske kvinder mig for had og holder mig udenfor som græker og tøjte, skønt jeg har delt deres liv i ti år.

DE DØDE:

Prins Paris, min trojanske mand, tog mig bort fra det ulideligt kedelige Sparta og fra kong Menelaos. Det er ikke fair at en mand kunne have så blændende et smil og så smukke øjne som min Paris. Min kære, svage, døde Paris. Gudernes vilje og hans skønhed blændede mig, og hans mor dronning Hekabes kærlighed til ham kan måske stadig yde mig en smule beskyttelse.

Kong Priamos af Troja, far til Paris. Den rare gamle mand nægtede at udlevere mig til grækerne. Klogt af ham, da det ville have fremstået svagt, og tusind skibe sejler ikke hjem bare fordi de har fået fat i én kvinde – uanset hvor smuk.

Prins Hektor, stærk og ærekær og meget hårdere end min Paris. Trojanernes stærkeste helt, men grækeren Achilleus var stærkere. Man står sig vel mellem trojanske kvinder ved at skamrose Hektors minde.

Achilleus, den stærkeste og grummeste græker. Min Paris dræbte ham! Med en forgiftet pil, jovist, men ikke desto mindre. Det var ikke ærefuldt, så det går ikke an at prise det, skønt Paris sejrede hvor Hektor fejlede.

DE LEVENDE: * er spilpersoner

Kong Menelaos af Sparta, min græske mand. En stærk og mægtig mand, foruden brovtende, frastødende behåret og ulideligt tåbelig. Tanken om at dele hans seng giver mig let kvalme, men silkelagner er stadig bedre end mugne strå og den hårde jord.

Hekabe*, den faldne bys dronning. Hendes liv er forbi, men hun fører sig stadig som om der var noget at stille op. Hun holder mig ansvarlig for alle ulykker i verden.

Andromache*, Hektors enke og mor til Astyanax. Den perfekte, dydige hustru og mor, og utrolig stolt af det. Hun er stadig ung og smuk, og kunne meget vel have en fremtid hvis hun kunne lære at sluge sin stolthed. Andromache vogter Hektors minde som en hævngherrig furie.

Astyanax, søn af Hektor og Andromache. Kær lille knægt. De andre kvinder bliver dog hysteriske, hvis jeg prøver at lege med ham.

Dexia* & Aristera*, søstre og tro tjenerinder. Hvor Dexia skuer tilbage til de gode, gamle dage ser Aristera frem og lægger planer. Dexia blev enke for mange år siden, Aristera mistede mand og søn for nylig. Dexia ammer Astyanax. Dexia er dømmesyg og hadsk, men Aristera gemmer måske på lidt sympati for mig.

Kassandra & Polyxena, døtre af Hekabe og Priamos. Polyxena er køn og artig, det perfekte offer – men måske kan hun finde en plads som konkubine for en græsk konge? Kassandra er ganske skør og besværlig, og går meget op i at være viet til guder, ikke mænd. Kassandra får det svært, for der er masser af græske mænd i syne, og meget få guder. Hun er allerede blevet voldtaget én gang. Polyxena er i den græske lejr for at opvarte kongere, Kassandra ligger i afmagt.

COPING: Du er på én gang stolt og stejl, og villig til at sige og gøre hvadsomhelst for at indynde dig hos de som har magt over dig i det store eller det små. Det er vigtigt at have en plads i verden, og du er villig til at kæmpe for din med alle midler, der står til din rådighed.

FUNKTIONER: Du er udkanten af kvindernes fællesskab. Se efter sprækker af konflikt og uenighed, hvor du kan slippe ind. **REGEL:** Du kan tage del i sorgen, men du **må ikke røre værdierne**, og du kan ikke nedlægge veto. Hold munden lukket når andre har lejlighed til at nedlægge veto.

Kassandra, prinsesse, præstinde og hellig galning

OPSUMMERING: Jeg er optændt af hellighed, hengiven til de grusomme, grusomme guder. Mit højeste ønske er at leve som præstinde, alene og så fri som kun en indviet kvinde kan være.

Skønt prinsesse har jeg altid været sær og udenfor. Folk har en sær evne til ikke at se sandheden, selv om den er lige foran snuden på dem – jeg kan ikke lade være med at se, og har svært ved at holde munden lukket. Dette er guden Apollons gave til mig, eller forbandelse. Jeg kan ikke lade være med at se sandheden som jeg ser den, men jeg kan dog pakke den ind eller omskrive den, forklæde den som "vanvid", så jeg er til at leve med.

Det almindelige liv som hustru eller tjener for mænd er ikke for mig, og deres blikke og berøring frastøder mig – som præstinde kan jeg være fri for mænd. Men grækerne har ingen respekt for hellighed. Da Troja blev indtaget, søgte jeg tilflugt ved den jomfruelige gudinde Athenes alter, men helten Aias rev mig bort og tog mig med vold.

DE DØDE:

Kong Priamos, min gamle far. Han så sin skæbne men magtede ikke at undslippe den, og blev slagtet som et dyr af grækerne.

Prins Hektor, min bror, den store helt. Han var blændet af den stolthed som blev hans død i form af grækeren Achilleus. Men Hektor var altid venlig mod mig, selv når jeg var besværlig.

Prins Paris, min stakkels, smukke bror som nedkaldte Helena og krigen over vore hoveder. Grusomme gudinder legede med hans hjerte.

Prinsesse Polyxena, min elskede søster, ofret på Achilleus' grav for at stille spøgelsesets sult. Hvor frygteligt. Jeg så det komme og sagde det på min måde, men ingen ville tro mig.

DE LEVENDE: * er spilpersoner

Dronning Hekabe*, min mor. Stakkels, stærke gamle kvinde. Hun har aldrig anet hvad hun skulle stille op med mig, men jeg har mere brug for hendes trøst og beskyttelse end nogen sinde.

Andromache*, min bror Hektors enke og mor til lille Astyanax. Den perfekte dydige kvinde, og så stolt af det. Hun kan ikke lide mig, men er venlig af pligt og princip.

Astyanax, Hektor og Andromaches lille søn. Hans fremtid tegner dystert, selv i denne sørgende flok. Stakkels lille dreng!

Dexia* and **Aristera***, søstre og tro tjenerinder. Hvor Dexia skuer tilbage til de gode, gamle dage ser Aristera frem og lægger planer. Dexia blev enke for mange år siden, Aristera mistede mand og søn for nylig. Dexia ammer Astyanax, som Aristera engang ammede mig ved sit bryst. På en måde er Aristera mere min mor end Hekabe.

COPING: Du spiller skør, hvilket tillader dig at sige sande ting indirekte, poetisk omskrevet og på en måde hvor du ikke er ansvarlig for det. En voldtægt bliver en glædelig bryllupsnat, et mord bliver en retshandling og så videre.

FUNKTIONER: Vær vild og voldsom i dine følelsesmæssige udbrud og reaktioner. Du bør udfordre de andre kvinder til at indse situationens fulde rædsel gennem dine udbrud og skæve reaktioner. Søg at balancere mellem at være irriterende og ynkværdig. Som *Kassandra* **har** du lov til at ødelægge værdier eller nedlægge veto.